

Johtaja Erja Heikkinen

Tutkijanurakysymyksiä käsittelevän työryhmän asettaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tänään päättänyt asettaa työryhmän laatimaan tilannekuvan tohtorinkoulutuksesta ja tutkijanurista ottaen erityisesti huomioon työllistymisen näkökulmat.

Toimikausi: 1.9.2020 – 30.5.2021

Tausta

Valtioneuvoston ohjelmassa linjataan strategisena tavoitteena, että Suomi on kansainvälisesti houkutteleva paikka opiskella, tutkia ja investoida. Tavoitteen yhtenä toimenpiteenä on TKI-toimintaympäristön parantamiseksi laadittava suunnitelma. TKI-tiekartan valmistelussa on muun muassa todettu, että tohtorikoulutettujen osaamista on hyödynnettävä nykyistä laajemmin elinkeinoelämässä ja muualla yhteiskunnassa.

Aiempien selvitysten valossa työelämän tehtävät pirstaloituvat ja muutosten tahti kiihtyy. Entistä useampi työntekijä tutkimustehtävissäkin työskentelee työuransa aikana useammalla kuin yhdellä sektorilla tai alalla. Globaalisti ja kansallisella tasolla tapahtuvat työelämän muutokset kohdistuvat muun muassa tutkijankoulutuksen saaneiden uriin. Selvityksissä esitetään, että tohtoreiden osuutta tutkimus- ja kehitystehtävissä on syytä edelleen nostaa työelämän eri sektoreilla. Tavoitteena ollutta kansallisesti 20 prosentin tohtoriosuutta TKI-henkilöstöstä on nykytilanteessa syytä tarkastella.

Tutkijankoulutuksen saaneiden työurien moninaistuminen luo erilaisia uramahdollisuuksia. Samalla se edellyttää nykyistä vahvempaa yhteistyötä yksityisen ja julkisen sektorin sekä eri hallinnonalojen välillä. Järjestelmän kokonaisuutta tosiasiaissa hoitavat eri toimijat yhdessä erilaisin roolein. Yhteistyön syvenemisen myötä toiminnan tehokkuus ja laatu paranevat. Tohtoreiden osaamisen tunnistamista työelämässä, myös TKI-tehtäviä laajemmin, tulee edistää – tutkijankoulutuksen katsotaan antavan vahvuuksia nykypäivän työelämään.

Opetushallinnon tilastopalvelun tietojen mukaan suoritettujen tohtorintutkintojen määrä on noussut noin kolmanneksella 2000-luvun alusta, ja se on ollut vakiintuneella tasolla kymmenen viime vuoden ajan. Vuonna 2019 suoritettiin 1719 tohtorin tutkintoa. Naisten vuosittainen osuus ylitti miesten osuuden vuonna 2007 ollen vuonna 2019 suoritetuista tohtorintutkinnoista 51 %. Ulkomaalaisten suorittamien tohtorintutkintojen määrä on kaksinkertaistunut viimeisten kymmenen vuoden aikana siten, että muiden kuin Suomen kansalaisten suorittamien tutkintojen määrä vuonna 2019 oli 26 %.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo@minedu.fi

Tohtorintutkinnon suorittaneen väestönosan suurin yksittäinen työllistäjä on yliopistot, joissa vuonna 2017 oli 31 % tohtoreista, mikä on lievästi laskenut aiemmista vuosista. Seuraavaksi suurimmat työllistäjät vuonna 2017 olivat yksityinen sektori ja kunnat, vastaavasti 26 % ja 23 %. Tutkimuslaitosten osuus vuonna 2017 oli 4,8 %, missä trendi oli laskeva.

Kun tarkastellaan erityisesti T&K-tehtävissä toimivaa henkilöstöä ja siinä tohtorintutkinnon suorittaneiden osuutta, niin Tilastokeskuksen tilastojen mukaan vuonna 2018 T&K-henkilöstä tohtorin tutkinnon suorittaneita oli korkeakoulusektorilla 37 %, julkisella sektorilla 32 % ja yrityssektorilla 6,4 %.

Työryhmän tehtävät

- Laatia tilannekuva tohtorinkoulutuksesta ja tutkijanurista. Työryhmä tarkastelee tilannetta erityisesti korkeakoulujen ulkopuolelle työllistymisen tehostamisen kannalta.
- Kartoittaa tutkijanuria eri sektoreilla näiden keskinäisen yhteistyön syventämisen näkökulmasta.
- Työstää keinoja lisätä liikkuvuutta ja koulutuksen aikaista työelämäyhteistyötä.
- Tehdä esityksiä toimenpiteiksi, joilla edistetään tohtorikoulutettujen osaamisen hyödyntämistä nykyistä laajemmin elinkeinoelämässä ja muualla yhteiskunnassa ja joilla mahdollisia yhteistyön esteitä poistetaan.

Työryhmä kuulee eri sidosryhmiä, joihin erityisesti sisältyy elinkeinoelämän edustajia ja nuorten tutkijoiden edustajia. Mahdollisia tilastointiin ja tiedonkeruuseen liittyviä sekä muita erityiskysymyksiä käsitellään työryhmässä asiantuntijoiden kuulemisen kautta.

Työryhmän työn raportoinnin määräaika on 30.5.2021.

Organisointi

Työryhmän puheenjohtajaksi opetus- ja kulttuuriministeriö kutsuu Teidät.

Jäseniksi kutsutaan

Asiantuntija Touko Apajalahti, Teknologiateollisuus ry
 Johtava elinkeinopoliittinen asiantuntija Heikki Holopainen, Sivistystyönantajat,
 Head of Talent Boost Finland Ulla Hiekkänen-Mäkelä, Business Finland,
 Pääjohtaja Heikki Mannila, Suomen Akatemia,
 Toiminnanjohtaja Sanna Marttinen, Tulanet,
 Toiminnanjohtaja Johanna Moisio, Tieteentekijät,
 TKI-päällikkö Pia Saari, Laurea-ammattikorkeakoulu,
 Vararehtori Kalle-Antti Suominen, Turun yliopisto,
 Toimitusjohtaja Liisa Suvikumpu, Säätiöt ja rahastot ry,
 Neuvotteleva virkamies Kirsti Vilén, työ- ja elinkeinoministeriö,
 Professori Jussi Välimaa, Jyväskylän yliopisto ja
 Opetusneuvos Paavo-Petri Ahonen, opetus- ja kulttuuriministeriö.

Työryhmä sihteeriksi kutsutaan opetusneuvos Saara Vihko opetus- ja kulttuuriministeriöstä.

Työryhmän asettamisessa on otettu huomioon tasa-arvolain säädökset.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän kustannukset, suoritetaan talousarvion momentin 29.40.20 määrärahadista. Määrärahadista maksetaan normaalit työryhmätyöskentelystä aiheutuvat kustannukset.

Tiede- ja kulttuuriministeri

Annika Saarikko

Opetusneuvos

Tiina Vihma-Purovaara

Liitteet

Jakelu Tutkijanuratyöryhmän jäsenet

Tiedoksi

- Sivistystyönantajat
- Business Finland
- Suomen Akatemia
- Teknologiateollisuus ry
- Tulanet
- Tieteentekijät
- Arene
- UNIFI
- Säätiöt ja rahastot ry
- työ- ja elinkeinoministeriö
- Professoriliitto
- Erityisavustaja Eeva Kärkkäinen
- Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen
- Ylijohtaja Tapio Kosunen
- OKM/KTPO

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET
FINNISH GOVERNMENT

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/6571/2020
OKM; Tutkijanuratyöryhmä

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/6571/2020-OKM-11
Tutkijanuratyöryhmän asettaminen

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
VIHMA-PUROVAARA TIINA 91174057L	2020-09-01T14:33:35	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Qualified Certificates - G2\ OK
Saarikko Annika 91232764C	2020-09-01T15:42:27	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

5eb857dbddb76e2af9d359a5ef4a62232ebf4192f7317a66a204cdd3af11eb13